Dosarul nr. 21r-882/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-23177571-02-21r-03052024 Judecător : Bologan Ana

D E C I Z I E

11 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Chiroșca Igor și Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul condamnatului Ivanov ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21-3383/23 din 12 februarie 2024, cu privire la cererea condamnatului Ivanov ***** *****, a.n. ***** privind aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 12.12.2023 – 12.02.2024;
Instanța de recurs: 03.05.2024 – 11.09.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, –

C O N S T A T Ă:

1. La data de 11.12.2023, condamnatul Ivanov ***** a înaintat în instanța de judecată un demers, prin care solicită aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal, invocând faptul că, pe parcursul executării pedepsei nu a avut careva încălcări.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21-3383/23 din 12 februarie 2024, s-a respins ca inadmisibilă cererea condamnatului Ivanov ***** ***** a.n. *****, cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal.
3. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond condamnatul Ivanov *****, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21-3383/23 din 12 februarie 2024 prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea privind aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal în privința sa.
4. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se*

judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

5. Părțile în proces au fost înștiințate legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs.

6. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

7. În termenul stabilit de către instanța de recurs, Penitenciarul nr. 4 – Cricova nu a formulat referință la cererea de recurs înaintată.

8. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

9. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

10. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

11. În conformitate art.449 Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1)* ***respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

12. Subsecvent normei citate, instanţa de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1), pct.1), lit. a) din Codul de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menţine hotărârea atacată.*

13. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei,*

instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); ***2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal);*** *3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472[2] din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.10[1] din Codul penal); 13[1]) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*

14. Iar, în temeiul art.471 alin.(1) din Codul de procedură penală, *chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în*

condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3) şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.

15. Studiind materialele cauzei, Colegiul penal atestă că, la data de 11 decembrie 2023, condamnatul Ivanov ***** a înaintat în instanța de judecată o cerere privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă

16. Instanța de recurs reține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21-3383/23 din 12 februarie 2024, s-a respins ca inadmisibilă cererea condamnatului Ivanov ***** privind aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal.

17. În motivarea soluției enunțate, judecătorul de instrucție a concluzionat că, examinarea cererilor privind aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal, poate fi efectuată numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite, fapt nerespectat de către condamnatul Ivanov *****.

18. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

19. Instanța de recurs reține că, prevederile enunţate ale Codului de procedură penală , în coroborare cu dispozițiile Codului de executare, permit condamnatului să înainteze instanţei de judecată cererea prin care solicită aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

20. În acelaşi timp, se constată că, dispozițiile legislației invocate stabilesc o procedură specială necesară de a fi respectată la examinarea cererilor de aplicare față de condamnați a instituției înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

21. În conformitate cu prevederile art. 92 din Codul penal, *în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave și grave, instanţa de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară. Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă. La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blîndă, din cele*

specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. La înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

22. Potrivit art. 266 alin.(1) şi (3) din Codul de executare, *în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. În cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.*

23. În raport cu aceste circumstanţe de drept, instanța de recurs atestă notează obligativitatea condamnatului să respecte calea prealabilă dictată de art. 266 din Codul de executare, în cazul solicitării aplicării prevederilor art. 92 din Codul penal, prin înaintarea unui demers în adresa Comisiei instituției penitenciare, în sensul dat. Or, în speță, condamnatul Ivanov ***** a omis să facă dovada faptului respectării procedurii extrajudiciare stabilite, nefiind administrate careva probe în confirmarea faptului adresării la Comisia specială menţionată competentă să examineze chestiunile respective.

24. Aici, Colegiul penal remarcă, că posibilitatea înlocuirii părţii neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în cazul în care instanța va ajunge la concluzia că, condamnatul s-a corijat şi nu necesită executarea în continuare a acesteia. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului ş.a. circumstanţe care denotă corijarea acestuia, precum și existența sau lipsa prejudiciului cauzat în rezultatul comiterii infracţiunii. Or, în lipsa acestor concluzii prezentate de către instituția penitenciară, instanța este în imposibilitate de a aprecia temeinicia cerințelor condamnatului de aplicare a art. 92 din Codul penal, în privința sa.

25. În această ordine de idei, instanța de recurs constată temeinicia concluziei judecătorului de instrucție privind inadmisibilitatea cererii condamnatului Ivanov *****, deoarece, după cum s-a indicat mai sus, condamnatul contrar prevederilor exprese ale legislației pertinente la caz, nu a exercitat calea prealabilă în fața comisiei.

26. Prin urmare, condamnatul Ivanov ***** este în drept să depună o astfel de cerere în instanţă doar după ce se va adresa în Comisia specială din cadrul instituției penitenciare în care se deține, cu solicitarea sa de aplicare a înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă şi doar dacă aceasta va refuza prezentarea materialelor corespunzătoare în vederea aplicării legii menţionate.

27. Din considerentele enunțate, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

28. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

29. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul declarat de condamnatul Ivanov ***** urmează a fi respins ca nefondat.

30. În baza art.448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul condamnatului Ivanov ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-3383/23 din 12 februarie 2024 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Spoială Alexandru

Judecător Chiroșca Igor

Judecător Băbălău Denis